

24 საათი

წვრთნისა და აღჭურვის პროგრამა - საქართველოს სტაბილურობის გარანტი - მისამ უზარმაზარ შვიდა

პარიკო თავეაძე

„საქართველოში წვრთნისა და აღჭურვის პროგრამის არსებობა კიდევ ერთხელ ადასტურებს იმ ფაქტს, რომ შეერთებული შტატები მხარს უჭერს საქართველოს სუვერენიტეტს, მის დამოუკიდებლობასა და ტერიტორიულ მთლიანობას“, - განაცხადა პროგრამის მესამე ფაზის გახსნის გუშინდელ საზეიმო ცერემონიაზე პროგრამის ხელმძღვანელმა მაიორმა დევიდ ბროსომ.

წვრთნის და აღჭურვის პროგრამას ქართულ და ამერიკულ ოფიციალურ წრეებში განიხილავენ, როგორც აშშ-სთან წვენი ქვეყნის სამხედრო სფეროში მტკიცე თანამშრომლობის გარანტი, საქართველოში თანამედროვე პროფესიული არმიის ჩამოყალიბებისა და ქვეყნის უსაფრთხოების ნაბიჯად.

პროგრამა საქართველოს შეიარაღებული ძალების განვითარების რამდენიმე ძირითად მიმართულებას მოიცავს. მათ შორის მნიშვნელოვანია შერჩეული ქვედანაყოფების ოპერატიული შესაძლებლობების გაზრდა, რათა ქვეყნის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ჩატარდეს მცირე მოცულობის საბრძოლო, ანტიტერორისტული ოპერაციები.

პროგრამის ორი ფაზის განხორციელება თავდაცვის სამინისტროში ჩამოყალიბდა და აღიჭურვა ეროვნული სამხედრო-სამეთაურო ცენტრი. ჩატარდა სამეთაურო სწავლების კურსი, რომელშიც 200-ზე მეტი ოფიცერი მონაწილეობდა. რაც შეეხება მესამე ფაზას, რომელიც გუშინ კრანისის სახელის ცენტრში საზეიმოდ გაიხსნა, იგი ითვალისწინებს ტექნიკურ მომზადებას. წინა ეტაპებზე ჩატარებული

ბაზრძალა A2 გვარძა

ინსტრუქტორები მზად არიან მე-3 ფაზის დასაწყებად.

მონაწილეობს ოფიცერი

ამერიკის პოლიტიკური ელიტა და რუსეთი

ხუთი საუკუნე და ერთი ათწლეული - რუსეთის ზედინერა „დერჟავნოსტია“

ირაკლი არაშიძე

ჯონს ჰოპკინსის უნივერსიტეტის ცენტრალური აზიის და კავკასიის ინსტიტუტი.

ზოგიერთი პოლიტიკური ანალიტიკოსი და მედია, ძირითადად ევროპასა და რუსეთში, ვერცხელებენ აზრს პუტინისა და პრეზიდენტ ბუშის ახლო მეგობრობის შესახებ. პუტინი მართლაც ჩაივდა პრეზიდენტ ბუშის ცნობილ ტეხასურ რანჩოში. მავანთათვის ეს დიდ პატივად უნდა ჩაითვალოს, მაგრამ, ამერიკასთან და მის პრეზიდენტთან მეგობრობის ხარისხის გამოსარკვევ კრიტიკულად მხოლოდ სხენებულ რანჩოში სტუმრობას თუ გამოვიყენებთ, მაშინ დიდი ბრიტანეთი და პრემიერ-მინისტრი ბლერი ამ მალე სტატუსს დღეს ვერ დაიმსახურებენ. ასეთი ლოგიკით, რუსეთი და პუტინი ამერიკის უფრო ახლოდები მეგობრები არიან, ვიდრე დიდი ბრიტანეთი და ტონი ბლერი.

რუსეთსა და საქართველოს შორის ბოლო თვეებში განვითარებული მოვლენების გამო, უეჭველად საინტერესოა, როგორი შეხედულებები აქვს რუსეთის შესახებ ამერიკის პოლიტიკურ ელიტას და თვით სახლს. რა თქმა უნდა, ვიდრე უფრო საინტერესოა, თუ რას ფიქრობს პირადად პრეზიდენტი ბუში.

უიშვიათესი გამონაკლისების გარდა, მართებული დასკვნის გაკეთება იმის შესახებ, თუ რეალურად რას ფიქ-

რობს ნებისმიერი სერიოზული პოლიტიკური ლიდერი რომელიმე სხვა ქვეყანაზე, ან მის პირველ პირზე, რთული, ძალიან ძნელი და, როგორც შემთხვევებში, შეუძლებელია. სიმართლის გასაგებად ირიბ გზებს იყენებენ—სწავლობენ ლიდერთა მრჩევლების ძირითად შეხედულებებს და მათ იდეოლოგიას. პრეზიდენტი ბუში და მისი ადმინისტრაციის საგარეო პოლიტიკის სფეროს თითქმის ყველა წამყვანი პირი (სახელმწიფო მდივნის კოლინ პაუელის გარდა) ენ. ნეოკონსერვატიულ მიმდინარეობას ეკუთვნის. მათ რიცხვში არიან ვიცე-პრეზიდენტი რიჩარდ ჩეინი, თავდაცვის მდივანი დონალდ რამსფელდი, მისი მოადგილე პოლ ვულფოვიცი, ნაციონალური უსაფრთხოების მრჩევლის მოადგილე სტივ ჰელი, და ა.შ. ნეოკონსერვატივები ასევე მრავლად არიან ადმინისტრაციის უფრო დაბალი პოლიტიკური რანგის ჩინოსნებს შორის. პრეზიდენტის მრჩეველი ნაციონალური უსაფრთხოების საკითხებში - კონდოლიზა რაისი, რესპუბლიკელთა წამყვანი იდეოლოგის - თომას კრისტოლის დახასიათების მიხედვით, „სწავლის პროცესში მყოფი ნეოკონსერვატივი“. კრისტოლი გულისხმობს იმ ფაქტს, რომ ოთხმოციანი წლებში რაისი შედარებით უფრო ტრადიციული, ძველი ყაიღის კონსერვატიული შეხედულებების მიმდევარი გახლდათ.

ბაზრძალა A4 გვარძა

საქართველოში რევოლუციური ცვლილება

თამარ მაისურაძე

ბოლო დღეებში ჰაერის ტემპერატურის მკვეთრი კლების და ხანგრძლივი წვიმების გამო, მოსახლეობა მოსალოდნელ წყალდიდობაზე ალაპარაკდა.

გავრცელებული ხშირად, შავმა ღრუბელმა, რომელმაც თითქმის მთელი აღმოსავლეთი ევროპა წყლით დაფარა, ჩვენსკენ გადმოინაცვლა. ჰიდრომეტეოროლოგიური დეპარტამენტის პროგნოზირების საშუალოდ უფროსმა ირაკლი ჩოგოვაძემ გვითხრა: „აქმოსფეროში რაიმე განსაკუთრებული, სენსაციური ცვლილება არ მომხდარა. ამინდის შეცვლის ძირითადი მიზეზი ღრუბლის სქელი ფენა გახლავთ, რომელიც მარტივად რომ ვთქვათ, შხის სხივებს არ უშვებს მიწაზე, რის გამოც აცივდა. მართალია, აღმოსავლეთ ევროპიდან გარკვეული დონით არის გავრცელებული ღრუბლის ნარმოქმნის მექანიზმი, მაგრამ ეს საგანგაშო არ არის. სექტემბერში, საშუალო წლიურ ტემპერატურასთან შედარებით, ჰაერის ტემპერატურა მაღალი იქნება. ამის შემდეგ ძლიერი წვიმებიც არის მოსალოდნელი, თუმცა, არანაირი წყალდიდობის საშიშროება არ გვემუქრება.“

ამინდი

თბილისი	22	☁
ქუთაისი	25	☁
ბათუმი	23	☁
სოხუმი	24	☀
ფოთი	24	☀
თელავი	21	☁
ზუგდიდი	26	☀
ბორჯომი	20	☁

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1750
ევრო	2.1428
გირვანქა სტერლინგი	3.3510
რუბლი	0.0688

ანტიკრიმინალური ოპერაციის სერიოზული შედეგები ჯერ არ ჩანს

ინგა ალაშვილი

„უკვე ერთ კვირაა, პანკისი ქართულ სამართალდამცველთა იურისდიქციას დაემორჩილა. ერთი კვირა, რაც ხეობაში ძალოვანთა მთელი შემადგენლობა იმყოფება. შინაგანი ჯარი და პოლიციელთა შენაერთები, რომელთაც მძიმე ტექნიკა უმაგერებს ზურგს, შს მინისტრის მეთაურობით, ფართომასშტაბიან ანტიკრიმინალურ ოპერაციას ატარებენ.“

ოპერაციის ერთი კვირის თავზე საზოგადოებისთვის ცნობილია მხოლოდ ის, რომ ხეობაში 13 ბლოკ-პოსტი გაიხსნა, მათ შორის, აქამდე ისეთ მიუწვდომელ ტერიტორიაზეც, როგორცაა ხეობის ყველაზე მაღალმ-

თიანი სოფელი ომალო. სწორედ ომალოს მკვიდრი გახლდათ ვეფხია მარგოშვილი და ეს სოფელი კრიმინალთა ცნობილ თავშესაფრად ითვლება. საზოგადოებამ გაიგო ისიც, რომ, ჯერჯერობით, ანტიკრიმინალური ოპერაციის პირველი ეტაპი მიმდინარეობს, რაც კრიმინალთა დასაკავებლად მოსამზადებელ საზომებსა და ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებების ჩატარებას გულისხმობს, - ასეთ კომენტარს აკეთებს ახმეტის პოლიციის უფროსი ავთანდილ თურქიაშვილი.

ოპერაციის მეთაური, შს მინისტრი კობა ნარჩემაშვილი თავის ხელქვეითებს კატეგორიულად უკრძალავს ინფორმაციის გაცემას. ანტიკრიმინალური ოპერაციის შედეგები,

რატომღაც, მკაცრად გასაიდუმლოებულია. თუმცა, ჟურნალისტებს თემაზე გუშინინ ჩატარებული პოლიციური რაუნდის შესახებ ინფორმაცია, მართალია - მოგვიანებით, მაგრამ მაინც მიანოდეს.

პოლიცია პანკისის ხეობაში გუშინინ დაკავებული ძებნილის ვინაობას კარგა ხანს ასაიდუმლოებდა. ინფორმაციას გრიფი „საიდუმლო“ გუშინ, თელავში, გენერალურ შტაბში დილით ჩატარებული ძალოვანი უწყებების მალაჩინოსნების ტრადიციული ოპერატიული თათბირის შემდეგ მოუხსნა.

თელავში გუშინინ, გამთენიისას ჩატარებული ანტიკრიმინალური

ბაზრძალა A3 გვარძა

„იბრასთან“ ქორწინება, ხელოვნური მხოლოდ მოხაზვალ წელს შედგას

სოფიკო ოხანაშვილი

„თბილგაზსა“ და „იბრას“ შორის ერთობლივი საწარმოს შექმნასთან დაკავშირებული საკითხების გარკვევის მიმდევარა გუშინ პარლამენტის დარგობრივი ეკონომიკის კომიტეტის სხდომა. კომიტეტის შეხვედრას „თბილგაზის“ ხელმძღვანელები, ენერჯეტის სამინისტროს წარმომადგენლები, სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრი სოლომონ პავლიაშვილი და სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე გიორგი ისაკაძე დაესწრნენ.

„იბრასთან“ ერთობლივი საწარმოს შექმნა საქართველოს მთავრო-

ბას გადაწყვეტილი აქვს, მაგრამ „იბრასთან“ ხელშეკრულება გაფორმდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს პირობები მისაღები იქნება საქართველოსთვის. ჩვენი მხრივ, ყველაფერს გააკეთებთ იმისთვის, რომ ხელშეკრულებაში მაქსიმალურად ჩაინეროს საქართველოსთვის ხელსაყრელი და სასარგებლო პირობები“, - განაცხადა სახელმწიფო მინისტრის მოადგილემ გიორგი ისაკაძემ. „იბრას“ აქტივები ვალების სანაცვლოდ არ გადაეცემა, გპირდებით, რომ ამახ არ დავეშვებ. ეს უკვე ჩემი ღირსების საკითხია“, - აღნიშნა სოლომონ პავლიაშვილმა.

ბაზრძალა A3 გვარძა

სახელმწიფო მინისტრი სისტემურ რეორგანიზაციას საუბრობს

სოფიკო ბაქია

მათ უმარაგი პრობლემა აქვთ გადასაჭრელი.

მანან ხაჯაშვილი

პრეზიდენტის განკარგულება „ანტიკორუფციული ღონისძიება გეგმის დამტკიცების შესახებ“ ანტიკორუფციული საბჭოს წევრებმა 60 პროცენტით შესრულებულად გამოაცხადეს, თუმცა, სამინისტროებსა და უწყებებს შესრულების ხარისხი დაუზუსტეს.

სახელმწიფო მართვის სისტემის ეფექტურობის ამაღლება, სამენარმეო გარემოს ლიბერალიზება, სახელმწიფო სასსრების ფინანსური მენეჯმენტი, განათლების საკითხები, ძალოვანი უწყებები - ეს ის ძირითადი საკითხებია, რომლებიც პრეზიდენტის განკარგულებით იყო გათვალისწინებული.

სახელმწიფო მინისტრი ბოლომდე კმაყოფილი არ დარჩა ანტიკორუფციული საბჭოს მიერ განეული მუშაობით და პრეზიდენტის მიერ დასახული ანტიკორუფციული გეგმების შესრულების დაჩქარება მოითხოვა. „უდაოდ დიდი სამუშაოა შესრულებული, მაგრამ უამრავი პრობლემა ისევ გადაუჭრელი დარჩა,“ -

ბაზრძალა A2 გვარძა

ევროკავშირი საქართველოს დაბოძავს გმობს

მონა უჩიხაშვილი

ევროკავშირი გამოხატავს სერიოზულ შეშფოთებას ეუთო-ს საზღვრო დამკვირვებელთა მიერ დაფიქსირებულ სამხედრო თვითმფრინავების მიერ საქართველოს საზღვრო სივრცის დარღვევასთან დაკავშირებით, რასაც საქართველოს ჩრდილოეთ ნაწილში სოფლების დაბომბვა და მშვიდობიან მოსახლეობაში მსხვერპლი მოჰყვა.

ევროკავშირი მოუწოდებს ყველა მხარეს თავშეკავებული მოქმედებისა და მეზობლების ტერიტორიული მთლიანობის პატივისცემისაკენ...

ბაზრძალა A2 გვარძა

ამერიკის პოლიტიკური ელიტა და რუსეთი

პირველი გვირგვინი

ნეოკონსერვატორული შეხედულებების მრჩეველების რაოდენობიდან და თანამდებობრივი პოზიციებიდან გამომდინარე, აზრი, რომ პრეზიდენტი ბუშიც ნეოკონსერვატორული იდეოლოგიის მიმდევარია, საკმაოდ არ უნდა იყოს. ამასთან ერთად, პრეზიდენტის იდეოლოგია კარგად ვიზინდება, საზოგადოდ, ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლით და, კერძოდ, ერაყის წინააღმდეგ დაგეგმილი ომით. კონგრესისადმი პრეზიდენტ ბუშის მიმართვა ქვეყნის მდგომარეობის შესახებ, რომელიც იგი წელს იანვრით წარდგა და რომელშიც ჩამოაყალიბა ტერორიზმის წინააღმდეგ ომის დოქტრინა, დაფუძნებულია ნეოკონსერვატორულ იდეოლოგიაზე, რომლის მიხედვითაც პოლიტიკური რეჟიმი აუცილებლად უნდა ექვემდებარებოდეს განსჯას - კარგია იგი თუ ცუდი ("ეშმაკული თუ სამართლიანი"); ხოლო რეჟიმის გონი, მისი სუ-

ლისკვეთება დიდწილად განსაზღვრავს ლიდერის ქცევას, მის პოლიტიკას საერთაშორისო ურთიერთობის თვალსაზრისით. აღნიშნულ სიტყვაში განხილვის გაგრძელების აუცილებლობაც, იგივე პროცესს მიუძღვნა სპრეზიდენტო ძალისხმევის დიდი ნაწილი ასევე ნეოკონსერვატორმა პრეზიდენტმა რონალდ რეიგანმა. ამავე დროს, ძველი, ტრადიციული სტილის ზოგიერთი რესპუბლიკელი ეწინააღმდეგება ერაყთან ომს, მაგ. ბრენი სეიუქიოვით, პრეზიდენტ ბუშის მამის ნაციონალური უშიშროების ყოფილი მრჩეველი. მიუხედავად ამისა, შეერთებული შტატები, პრეზიდენტის დოქტრინის შესაბამისად, ყოველმხრივ ემზადება ერაყის რეჟიმის შესაცდევლად.

იმის გამოსაჩვენებლად, თუ რას ფიქრობს პრეზიდენტი ბუში ისეთ საკითხებზე, რომლებზეც იგი ან მისი ადმინისტრაციის მაღალჩინოსნები მრავალი მიზეზის გამო პირდაპირ,

ბუშისა და პუტინის შეხვედრა ტახსანში. რანჩოზე

ხუთი საუკუნე და ერთი ათწლეული -

ლორან მარაშვიძე

სულ მცირე, მე-18 საუკუნიდან მოყოლებული, რუსეთის ელიტის ერთ-ერთი ყველაზე ძვირფასი, უფრო მეტად, თავდადებებით ნაწილია იმდროინდელი მწიგნობარების მართვის ხელოვნების, გეოპოლიტიკისა და კულტურის არსებითი საკითხების შესახებ, რომელმაც ჩამოაყალიბა, გააჯერა და შეზღუდა რუსული ელიტის აზროვნება, არის ის, რომ რუსი ერი წარმოადგენდა რუსული სახელმწიფოებრიობის გარეშე. ამ მიზანშეწონილი მიხედვით, რუსეთი ვერ იარსებებს, ვერ გადარჩება, თუ სახელმწიფო ცენტრალურ ადგილს არ დაიკავებს ერის ცხოვრებაში და არ შეაღწევს ცხოვრების ყოველ კუთხე-კუთხუბში, მის უკიდურეს ასპექტებში. რუსეთის სახელმწიფო თუ თვითმპყრობლური არ იქნება, ის დაიშლება გეოგრაფიულად, სოციალურად და სულიერად.

სახელმწიფოს ცნებას ყოველთვის ორ ატრიბუტს მიახერხებ: რუსული სახელმწიფო უნდა იყოს ძლიერი და დიდი. ძნელად თუ გავისინებთ რუს პოლიტიკოლს ან სახელმწიფო მოღვაწეს, რომელიც სუსტი ან ზომიერი სახელმწიფოს პოზიციებს უტყდრდეს მხარს. რუსული სახელმწიფოს პრეოგატივები, პრინციპში, ყოველთვის ამოწურავდა მიზნებს: ხელისუფლების checks and balances (ხელისუფლების სხვადასხვა შტოთა ურთიერთ-

კონტროლისა და ურთიერთგანონასწორების) პრინციპი ეწინააღმდეგება ავტოკრატის ან რელიგიური პრაქოს-ლაფური ავტოკრატის შეგნებას, სადაც (კარი არა მარტო უფლის მიერ მორცხვებულად ითვლება, დასაცდელი აბსოლუტური მონარქის მსგავსად, არამედ თავყანისცემის ობიექტად მიიჩნევა თვით მისი პიროვნება, ისევე, როგორც ბიზანტიაში მიჩნეოდა პანტოკრატორი.

სახელმწიფო უნდა იკავებდეს ცხოვრების უკლებლივ ყველა კუთხეს. შუასაუკუნეების "ქრიაში" თავისი მინის მფლობელი კი არ იყო, არამედ მინა დროებითი უზუფურუქით ეკავა. პეტრეს შემდგომი პერიოდის თავიდან არსებულ მხოლოდ იმ ფუნქციით და იმ პროპორციის შესაბამისად, რომელიც იგი სახელმწიფოს ექსპლუატებოდა. თავდაფერის სახელმწიფო ძალაუფლება განკარგავს, რაც წინდა ბიზანტიურ კონცეფციას წარმოადგენს. ეკლესია, ლიტერატურა, სპორტი, ეკონომიკის სფეროში საქმიანობაზე ხომ ლაპარაკი ზედმეტია - ყველა ამ სფეროში სახელმწიფო ცენტრალური ფიგურაა. ამასთან, სახელმწიფო ძალაუფლებას იძულების წესით უნდა ფლობდეს: სუვერენიტეტი და ძალაუფლება განუყოფელია, რაც აშკარად მონდლობრივ კონცეფციას - "ერთი იმპერატორი ერთი ზეცის ქვეშ".

ბიზანტიური გაღვივების, მონღოლური იდეებისა და ნეს-მეფელების რუსეთში შეღწევის ხარისხის გათვა-

ლისწინება საკმარისი არაა, რათა რუსეთის ისტორია, სულ მცირე ვლადიმირ დიდის მოყოლებული, მთლიანად ავტოკრატის ან რელიგიური პრაქოს-ლაფური ავტოკრატის შეგნებას, სადაც (კარი არა მარტო უფლის მიერ მორცხვებულად ითვლება, დასაცდელი აბსოლუტური მონარქის მსგავსად, არამედ თავყანისცემის ობიექტად მიიჩნევა თვით მისი პიროვნება, ისევე, როგორც ბიზანტიაში მიჩნეოდა პანტოკრატორი.

ივანე III-ის პერიოდში რუსეთის ბალტიურ-პანზეატური ნაწილი მთელ ქვეყანას მძლავრად ექაჩება დასავლეთ ევროპისკენ. ივანე IV-ს მიერ ფსკოვის და ნოვგოროდის განადგურება, დასავლეთის წინააღმდეგ ომის დაწყება (ლივონური ომები), ორთოდოქსალური ეკლესიის ხარჯზე სახელმწიფოს გამდიდრებაში პეტრი VIII ტიუდორისთვის არ მიზანშეწონილია ოპორნიკურ ტერორზე დაყრდნობა, მთლიანად გაანადგურა ივანე III-ის დროს ჩამოყალიბებული პოტენციალი. გოსუდარი, გოსუდარევი დელი და გოსუდარსტვი უპოპულარულესი სიტყვები გახდა.

რუსეთი არის დიდი ტერიტორია - თავისი უფლება და მუხრება დასახლებული - ძალზე დიდი იმისათვის, რომ ცარის ადმინისტრაცია ყველაფერს გასწავდეს. ამის გამო, ვითომდა, "აუცი-

რუსეთის ბადისწარა "დარქავნოსტია"

ლებელია" ძლიერი ხელი, რკინის მუშტი, როცა მუშაობს დესტრუქციული ცენტრალიზაცია. პეტრე პირველი აგორებებს ივანეს მიერ დაწყებულ საქმეს, მაგრამ კონსტრუქციული გზით (ამ ტერმინს ამ შემთხვევაში პოზიტიური მნიშვნელობით არ ვიყენებთ, არამედ, უზრუნველ, დასახასიათებლად: ივანე დამანგრეველია, პეტრე კი მამულებელი, მაგრამ პრობლემა ის არის, თუ რას აქენებს). მიზეზ-შედეგობრივი ვაჭვი შემდეგი სახით გამოიყურება: მტრებისაგან რუსეთისა და ცარის დასაცავად საჭიროა ძლიერი ადმინისტრაცია და ძლიერი არმია. ამისათვის საჭირო რუსურები უნდა გამოიწვიოს ნაციისგან, სახელმწიფოს მიერ და სახელმწიფოსათვის. ამ მიზნის მისაღწევად კი აუცილებელია, გავრცობდეს ბატონ-ყმობა. დერჟავა ბატონყმობისგან განუყოფელია. ეს ორი ცნება დამოუკიდებელი ცვლადებს არ წარმოადგენს.

სახელმწიფოს ტერიტორიული ექსპანსია მოითხოვს და ეყარება იმპერიული-იმპერიალისტურ იდეოლოგიას. ფოთოთის "შესაბე რომიდან" დაწყებული, დესპოტიკ ეკატერინეს დროში განვითარებული იდეებით დამთავრებული, მკვიდრდება ცნება, რომ რუსეთის აკისრა უნიკალური, განსაკუთრებული მისია - გარდაქმნას მსოფლიო, როგორც სულიერმა ერმა (geoforos). დერჟავა, ბატონყმობა, შესაბე რომი, იმპერია - ეს ყოველივე ერთი და იგივე კონცეფციის გამოხატულება ასევეტება.

ასე ფიქრობენ არაქვეყნი და ნიკოლოზ პირველი, აგრეთვე, დეკაბრისტი პესტელი. იგივე აზრს იზიარებენ პოპულარული და დოსტოევსკი, ჩერნიშევსკი და ლენინი.

რუსეთის ისტორიაში იყო არსებითი მომენტები, როდესაც სახელმწიფოზე აგვიანებულ დაყრდნობას სერიოზულად შეეკამათნენ. მე-19 საუკუნის მიწურულს რუსეთში სამოქალაქო საზოგადოების (ზოგიერთი მიმართულების) არაჩვეულებრივი განვითარება, რაც აისახა "ზესტეოთში", პროვლსიებით, 1890-იან წლებში მიმდინარე დასავლელი სოციალური მოძრაობის დასავლელი სოციალური ინფლუენსიის განვითარებით (როგორცაა აერონავტიკა პრეოდ მსოფლიო ომამდე და მის პერიოდში), არასახელმწიფო სუბიექტების მიერ ეკონომიკური და სოციალური მენჯეშების მნიშვნელოვანი ნაწილის ხელში აღება - ყველაფერში იგრძნობოდა სხვა გზის არჩევის პოტენცია. ეს იმის დემონსტრირებაა, რომ რუსი ხალხი არ არის სამუდამოდ ჩანრბული, იცხოვრობს სალტიკონის მითითურ ქალაქ გლობში.

"თასწლეულისადაში მიმდინარე თავის სიტყვებით", მოქმედმა პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა სახელმწიფო მოთავსა მოუღვათა ცენტრში, რომლიდანაც და რომლისკენაც უნდა ტრალაფებოდა ყველა აზრი. სახელმწიფო აღმშენებლისა მისი მარადმწვანე მიზანია, მისი მანტრიაა.

სახელმწიფო ძალაუფლების ინსტ-

რუმენტების აღმშენებლობა - ადმინისტრაცია, პოლიცია, საიდუმლო სამსახური, შეიარაღებული ძალები - მთავარ პრიორიტეტებადაა გამოცხადებული. ამკარა, რომ პუტინის სახელმწიფომ თავისი ამბიციები შეამკარა: მისი პერიტები დაიწყო მოცაკარა - როგორც ეს საბჭოთა სახელმწიფოს დროს იყო - ყველაფერს, ეკონომიკას, რელიგიას, კულტურას და ა.შ. კბილების ღრქობაში, მარამ გარკვეული ხარისხით დამუხებულა კერძო საკუთრება. ვინაიდან იმისათვის, რომ სახელმწიფომ შეძლოს "ორიენტირება" და წესების დადგენა, მას დასჭირდება რესურსები. აქ გარკვეული წინააღმდეგობაა, რომელიც საბჭოთა ექსპერიმენტის გაკვეთილიდან გამომდინარეობს - რომ ღირებულებები გავსორო ეკონომიკა აშკარად ვერ უზღოვებს; რომ უცხოური კაპიტალი აუცილებელია; რომ ტერიორია და ტოტალური კონტროლის პირობებში შეუძლებელია ძლიერი ეკონომიკის შექმნა.

ამ წინააღმდეგობის დაძლევა იოლი არ იქნება. სახელმწიფოსთან დაკავშირებულ გაუფებრობას და დაბნეულობას ნათელი უნდა მოეფონოს: დერჟავნოსტის სახელმწიფო ავტოკრატული, იმპერიალისტური სახელმწიფოა. მისგან განსხვავებით, სახელმწიფო, დასავლური ვაჭვებით, არსებობს იმისათვის, რათა საზოგადოებას ემსახუროს (მიდა და გარე თავდაცვის აუცილებელი ფუნქციების გარდა, რომლებიც არ განასზღვრავენ მის სტრუქტურას და პოლიტიკას).

საქართველოდან რუსეთში 2 ინჟანერ ახალ შოქს - ხალხის პირსაპირ. ეს არის ბალაქვიტორინა, კრემლისშიმსახო მკვნი. გასკარგულია შაქრადამოქმთისაგან და მოქმედებს შოქს, თუ თქვენი შაქმითგა ჩაჰარის სპალიაში მოწვეული კონსერვანსს.

გაუხან, შაქრადამოქმთი, აშოქარიტი და აშოქარიტიგაგან, შაქმითგანგანს მიღებაა შაქარი. (გთხრობ, გახანოთი შაქმითი მოყვანილი ნაქანს და ინსტრუქციას).

ინსტრუქციები კიბისის შემდგენლობისთვის:
კიბისები ზოგადსაგანადადგენლობისათვის უნდა იყოს, სირთულის დონით კიბისა უნდა უტოლებოდეს ან უნდა 20 000-ის 200 და 400 ლარის შეიცოვდეს, (თუმცა კონკურსანსს კი იძლევა ოთხი საცანადაც დასაქმის) მაგალითად, რომელ კონკურსანსს გვქმნის მდროულად გრძელი მერკური 1971-1991 წლებში - "კუბიში" ან რომელ მათია სისტემის ცეცხვის დღამიშის უბნულსი მთის მასივი გამოიღებება - მიხალის. შეგიძლიათ შეადგინოთ და გამოგვიგზავნოთ კიბისები ნებისმიერი რაოდენობით. ერთ ბლანკს ჩაწერეთ მხოლოდ ერთი შეკითხვა.
შაქმისის ტანსტო:
კიბისის ტანსტო:
ბიხანო, ბიხანოთი კიბისის სისულის დაგანგანგანგანო ვარა:
სახელი და გვარი:
ბინის მისამართი:
საფოსტო ინდექსი:
სამსახურის ტელეფონის ნომერი:
ბინის ტელეფონის ნომერი:
მობილური ტელეფონის ნომერი:
შეცხებული ბლანკი გამოგზავნეთ ფოსტის მისამართზე: სამაუნდელი კომპანია "რუსთავი 2", ტელევიტორინა "ხალხის პირსაპირ", ვაგაფუკვლას 45, 380077 თბილისი, ან მოქმედით ასევე მისამართზე, მე-17 სართულზე, შუკითხები შეიცვლიათ გამოგვიგზავნოთ ფოსტის ნომერზე: 200-012.
წინადა კიბისის შემდგენლობისთვის:
კიბისები დადგენლობისთვის "ხალხის პირსაპირ" მიიღება მხოლოდ სპეციალური ბლანკით, რომელიც მოთხოვნილია გზით "24 საათი" ბლანკის წინააღმდეგ ასევე შეგიძლიათ მიმართდეთ "რუსთავი 2"-ის ოფისში ზეით აღმწიფო მისამართზე, მე-17 სართულზე. სამაუნდელი კომპანია "რუსთავი 2" უფლებას იტვებს, გადაყვინს ინტერნეტშიდან გამომწიფო, ცვლადების შეტანის, ან არ გამოიყენოს თქვენი შუკითხვა, "რუსთავი 2" არ არის აღდგენილი გავრცობა - გამოიყენებს თუ არა თქვენს მიერ მომწიფებულ შუკითხვას. ბლანკის შეტანის უფლება აქვს ცვლი სრულდომას.
თუ ვიანხებით ჩვენს წესებს, გთხოვთ, ხელი მოაწერით ბლანკს და მიუთითოთ შეცხების თარიღი.
ხელმოწერის გარეშე კიბისი არ მიიღება.

კანცელარისა და თსუ-ში ერთი და იგივე საკითხი განიხილეს

ერთი გავალაპირი

ერთთვიანი ლოდინის შემდეგ გუშინ უნივერსიტეტის რექტორი როინ მეტრეველი შეხვდა იმ აბიტურენტებს, რომლებსაც წლევლის, მისაღებ გამოცდებზე, საბოლოოდ განყოფილებაზე ჩასარიცხად რამდენიმე ქულა დააკლდათ. მათ ჩამოაყალიბეს აბიტურენტთა და მშობელთა კომიტეტი და რექტორის მოსთხოვეს, გაეუქმებინა წლევანდელი მისაღები გამოცდების შედეგები და ყველა აბიტურენტი უგამოცდოდ ჩაერცხა. "შეუძლებელს არაფერს მოვითხოვთ, იანვრადვე უფასოდ ჩაგვირიცხონ ყველა ფასიანზე მოხვედრილი. პირველი სემესტრის გამოცდების შედეგების მიხედვით კი საბოლოოდ და არასაბოლოოდ სექტორზე გადაგვანაწილო. იანვარში, თუ არ ვართ უნივერსიტეტში სწავლის დღისა, ჩვენ ვითვით დავტოვებთ ამ ვითომცდა

"ცოდნის ტაძარს", - უთხრა "24 საათს" 18 წლის მარინა სტოროუჩკომ. რექტორთან აბიტურენტთა შეხვედრა სამ საათს გაგრძელდა, თუმცა, უშედეგოდ. მეტრეველი დათმობას არ აპირებს. შექმნილი ვითარებაში, ერთადერთი, რისი გაკეთებასაც რომინ მეტრეველს შეუძლია, ეს სწავლის საფასურების განახევრებაა, ისიც შეზღუდულად. არასაბოლოოდ განყოფილებაზე სწავლის განახევრებული საფასური დაუნდებლად მხოლოდ იმ სტუდენტებს, ვისაც წლევითი ოურიდიულ ფაკულტეტზე ერთი ქულა დააკლდა. ასეთი კი სულ 26-ია. მშობელთა და აბიტურენტთა კომიტეტისთვის ასეთი შეღავათი არასაკმარისია და ისინი პოზიციის შეცვლას არ აპირებენ. "ეს დაპირება მორიგე სატყუარაა, რომლითაც მეტრეველი ჩვენს ვარუშებას ცდილობს. ეს დაპირება რექტორმა რომ შეასრულოს კიდევ, შეღავათი მხოლოდ ოურსიტებს ეხებათ და ისიც მხოლოდ ერთი წლით. ჩვენ არ

გაქმრდებით და ბრძოლას სასამართლოში განვაგრძობთ. სამი სარჩელი უკვე მიიღო სასამართლომ. ორ მაგდენსაც ამ დღეებში მიიღებს", - გვითხრა მათემატიკის ფაკულტეტზე ორქულადაცხლებული აბიტურენტმა. იმ შემთხვევაში, თუკი სასამართლო არ დააკმაყოფილებს მათ მოთხოვნას, მშობელთა და აბიტურენტები სასწავლო წლის ჩაშლით იმუქრებიან. გუმინვე, ვიდრე ახლად შექმნილი კომიტეტი თსუ-ს რექტორთან მოლაპარაკებას ანარმობდა, განათლების მინისტრი ალექსანდრე კარტოზია, სახელმწიფო მინისტრი, თავისუფლების ინსტიტუტის წარმომადგენლები და სასწავლოების სხვა წარმომადგენლები კანცელარიაში ერთმანეთს შეხედნენ. საუბარი უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების წესების ხარვეზებას შეეხო. ჯორბენაძემ განათლების მინისტრს შესაბამისი პროექტის მომზადება დაავალა. მინისტრი ეჭვობს, რომ მომავალი წლის საგამოც-

დო სეზონისთვის მოხერხდება ახალი ტიპის საგამოცდო სისტემის ამოქმედება, თუმცა, მინისტრის მოადგილე რუსუდან გორგილაძე იმედოვნებს, რომ პროექტი მომავალი წლისთვის მოქმედებს და შეიქმნება უმაღლეს სასწავლებლებში მოხვედრის უნივერსიტეტში მოდელი, რომელიც სისტემაში, როგორც სასკოლო, ისე უმაღლესი განათლების სფეროში კორუფციისთვის ადგებს არ დატოვებს. მართალია, მშობელთა და აბიტურენტთა კომიტეტის რექტორთან შეხვედრა მასმედიაშიც დასხურდა იყო, მაგრამ რამდენიმე უფრანლისს ბუნება გაუჩინა და მეტრეველთან შეხვედრა მოახერხა. იტალიანთა შორის "24 საათი" ვერ აღმოჩნდა: "24 საათს" ბატონი მეტრეველი ვერ მიიღებს. სამაგიეროდ, თქვენს ნებისმიერ კითხვას პროექტორი პარამერ გარეუფილი უნასუხებს", - გვითხრა რექტორის თანასემემე გულიკო ებანიოძემ და კარი მიხურა.

თსუ-ს სავარდოვანი რეკორდისა სპირდაბა

გორბი ბახალაძე

სტუდენტებში აზრთა სხვადასხვაობაა. ერთნი მხარს უჭერენ გასტუდენტების მოსურნე ამბოხებულ აბიტურენტებს. მათთან ერთად მოითხოვენ, ყველა აბიტურენტის ჩარიცხვას, მისაღები გამოცდების სისტემის შეცვლას და ამით კორუფციასთან ბრძოლის გამოცხადებას. სტუდენტთა მეორე ნაწილი განსხვავებული აზრისაა: "თუ უნივერსიტეტი ყველას ჩარიცხავს, ვინც საბოლოოდ შემოიტანა, კორუფციის მასშტაბები კიდევ უფრო გაიზრდება", - ფიქრობენ თსუ-ის იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტური საბჭოს წევრები შოთა ჯოგლიძე და რატი ბრეგაძე. ისინი დარწმუნებული არიან, რომ უმაღლეს სასწავლებლებში რადიკალური რეფორმის გატარებას წინ უნდა უსწრებდეს მნიშვნელოვანი ცვლილებები სასკოლო განათლების სისტემაში.

მანამდე კი, მართებულად თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში რექტორის მომავალი არჩევნებისათვის მზადება მიანიშნა. მათი მოსაზრებით, თსუ-ში ზავერდოვანი რეკორდის მხარდამჭერად რადიკალებზე ბევრად

გაქმრდებით და ბრძოლას სასამართლოში განვაგრძობთ. სამი სარჩელი უკვე მიიღო სასამართლომ. ორ მაგდენსაც ამ დღეებში მიიღებს", - გვითხრა მათემატიკის ფაკულტეტზე ორქულადაცხლებული აბიტურენტმა. იმ შემთხვევაში, თუკი სასამართლო არ დააკმაყოფილებს მათ მოთხოვნას, მშობელთა და აბიტურენტები სასწავლო წლის ჩაშლით იმუქრებიან. გუმინვე, ვიდრე ახლად შექმნილი კომიტეტი თსუ-ს რექტორთან მოლაპარაკებას ანარმობდა, განათლების მინისტრი ალექსანდრე კარტოზია, სახელმწიფო მინისტრი, თავისუფლების ინსტიტუტის წარმომადგენლები და სასწავლოების სხვა წარმომადგენლები კანცელარიაში ერთმანეთს შეხედნენ. საუბარი უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების წესების ხარვეზებას შეეხო. ჯორბენაძემ განათლების მინისტრს შესაბამისი პროექტის მომზადება დაავალა. მინისტრი ეჭვობს, რომ მომავალი წლის საგამოც-

დო სეზონისთვის მოხერხდება ახალი ტიპის საგამოცდო სისტემის ამოქმედება, თუმცა, მინისტრის მოადგილე რუსუდან გორგილაძე იმედოვნებს, რომ პროექტი მომავალი წლისთვის მოქმედებს და შეიქმნება უმაღლეს სასწავლებლებში მოხვედრის უნივერსიტეტში მოდელი, რომელიც სისტემაში, როგორც სასკოლო, ისე უმაღლესი განათლების სფეროში კორუფციისთვის ადგებს არ დატოვებს. მართალია, მშობელთა და აბიტურენტთა კომიტეტის რექტორთან შეხვედრა მასმედიაშიც დასხურდა იყო, მაგრამ რამდენიმე უფრანლისს ბუნება გაუჩინა და მეტრეველთან შეხვედრა მოახერხა. იტალიანთა შორის "24 საათი" ვერ აღმოჩნდა: "24 საათს" ბატონი მეტრეველი ვერ მიიღებს. სამაგიეროდ, თქვენს ნებისმიერ კითხვას პროექტორი პარამერ გარეუფილი უნასუხებს", - გვითხრა რექტორის თანასემემე გულიკო ებანიოძემ და კარი მიხურა.

მასწავლებლები ხალხსაგან ითხოვთ იმაქრება

ბაკა ჭიანი

1998 წლიდან მოყოლებული, ადგილობრივ თუ ცენტრალურ ბიუჯეტებს პედაგოგების 35-მილიონიანი დავალიანება დაუგროვდა; ყოველ წელს სახელმწიფო ბიუჯეტის განხილვის მიხედვით კი საბოლოოდ და არასაბოლოოდ სექტორზე გადაგვანაწილო. იანვარში, თუ არ ვართ უნივერსიტეტში სწავლის დღისა, ჩვენ ვითვით დავტოვებთ ამ ვითომცდა

თების სია კი დიდია. ოფიციალური შეტყობინებით პედაგოგთა მოსალოდნელი გაფიცვის თაობაზე, მასწავლებელთა პროფკავშირებისთვის ჯერ არავის მიუბარათეს, თუმცა, პროფკავშირების თავმჯდომარის მოადგილის, პამულტ თოთბერიძის სიტყვებით, მდგომარეობა დაძაბულია: "ნელს ბიუჯეტს 10 მილიონი უნდა გამოეყო პედაგოგების სახელფასო დავალიანების დასაფარავს ვალს. ეს პირობა, პირობად რჩება, რადგან ვალს ახალი ვალი ემატება. მასწავლებელთა პროფკავშირებში აცხადებენ, რომ ყველაზე მეტად აღელვებული იმ რაიონების პედაგოგები არიან, რომელთა მიმართ სახელმწიფოს 10 თვეზე მეტის სახელფასო დავალიანება დაუგროვდა. ასე-

გვემას, მაგრამ მასწავლებელთა დაკმაყოფილებას მათ ჯოუტად ავალებენ". ამ სიჯოუტეს ფინანსთა სამინისტროში თავისებურად ხსნიან. "ცენტრალური ბიუჯეტი ყველაფერს ვერ განმეცდა. ადგილობრივ ბიუჯეტებს აქვს რეზერვები, სადადასახლო ბაზა. იქ რომ უკეთ ახდენდნენ შემოსავლების მიმოიღებებს, ეს პრობლემა არ შექმნებოდათ", - აცხადებს ფინანსთა მინისტრის მოადგილე, ვალსი გიგოლაშვილი, - "რაც შეეხება ავეისტროში გადასარიცხ თანხას, 3 მილიონი 800 ათასზე სადადასახლო დავალიანება უკვე გამოიწერა და ხაზინასაც გადაეცა. გამეზებულია მეორე რიგის ტრანსფერები: ფული ადგილებზე ამ დღეებში მივა". ფინანსთა სამინისტროში ირწმუნებიან, რომ

სექტემბრამდე პედაგოგებს ერთი თვისა, გაჭირვებულ რაიონებში კი თვეახეგრის სახელფასო დავალიანებას გაუსტუმრებენ. რამდენად მოხერხდება ეს, ძნელი სათქმელია. მით უმეტეს, რომ, იმავე სამინისტროს ინფორმაციით, მასწავლებლების ხელფასებისთვის ქვეყანას თვეში 7 მილიონ 600 ათასი ლარი ესაჭიროება. იმასაც ვერავინ იტყვის, იმარტებს თუ არა ეს თანხა მოსალოდნელი გამოსვლების თავიდან ასაცილებლად: ვერც იმას, კიდევ რამდენ ხანს დარჩება პედაგოგების სახელფასო დავალიანება ხელისუფლების აქილესის ქუსლებზე. ფინანსთა სამინისტროს, შემოსავლების სტაბილურად ამოღების შემთხვევაში, დავალიანების სრულ დაფარვას მხოლოდ 2004 წლისთვის ვარაუდობს.

ადვოკატი და ნირო, სიამარი ჰოფმანი, აბენტი 007, „ცუდი ბიჭი“, ემილიო და ჰარი ჰოტერი

რას გვპირდება ჰოლივუდი საშემოდგომოდ

თამარ ბაბუაძე

1 სექტემბრის დადგომას მოსწავლეებზე მეტად ჰოლივუდი ელის. ამ დღეს ამერიკულ კინემატოგრაფს მეორე სუნთქვა ესუნება და „ახალ ნელს“ ხვდება. საშემოდგომო სეზონი კინოა-უდიტორიას მართლაც ბევრ ახალ ნამუშევარს ჰპირდება. სექტემბრიდან დიდ ეკრანებს ჯეიმს ბონდი, ვინ იცის, უკვე მეორედენედ უბრუნდება, არც კაციჭამია ჰანიბალს ვაინიყვებით, ჰარი ჰოტერი კვლავაც ჯადოქრობს. სწორედ ეს პერსონაჟები – სერიული მკვლელები, ჯადოქარი თინჯიერი და საიდუმლო აგენტი განსაზღვრავენ ჰოლივუდის ახალ სეზონს, რომელიც ორმაზათიდან იწყება.

თუმცა, ჰოლივუდი ჩვეულებას არც ნელს ღალატობს. შემოდგომის სეზონზე გამოსული ფილმები, ძირითადად, დიდებზეა გათვლილი. შესაბამისად, კინოზაზარზე დომინირებს დრამები და დიბიუჯეტებიანი, ეპიკური ჟანრის ფილმები. დიდ ეკრანებზე კვლავაც ნაცნობი და საყვარელი სახეები გამოჩნდებიან, რომელთაც წინ დასტინ ჰოფმანი მიუძღვის თავისი ახალი ნამუშევრით Moonlight Miles. მას პარტნიორობას შემოდგომის „ახალი სახე“, ჯეიკი გილენშაილი გაუწევს. ფილმი მოგვიხიბრობს ახალგაზრდა კაცის ისტორიას, რომელსაც საცოლე უკვდება, რაც სასიძისა და გარდაცვლილი ქალიშვილის მშობლებს შორის უცნაური ურთიერთობის დასაწყისი გახდება. თუმცა, ამდენი დრამის ფონზე, მაყურებელს არც სიცილი აწყენს, სწორედ გამხიარულების მსურველებზეა გათვლილი რამდენიმე ახალი კომედია – მცირებიუჯეტებიანი Barbershop და უფრო სერიოზული, I Spy – ოუენ უილსონისა და ედი მეერის მონაწილეობით.

ქერათმიან რის უითენსპუნის თავგანისმცემლებსაც სიურპრიზი ელით – მსახიობი მათ წინაშე ახალ ფილმში Sweet Home Alabama წარსდგება. უითენსპუნის გმირი არჩევანის წინაშე დგას – მაღალი კლასის ნიუ იორკელი შეყვარებული, თუ დაბალი ფენის წარმომადგენელი, სოფელი ბიჭი.

ჯეკი ჩანი განუმეორებელი ტრიუკებით მსოფლიოს მოხიბვლას სექ-

ქეის ფრანკო და რობერტ დე ნირო ფილმში City by the Sea

ტემბერში კიდევ ერთხელ შეეცდება. ფილმში Tuxedo მისი პარტნიორი ჯენიფერ ლეე ჰიუიტი იქნება.

დიდ ეკრანებთან მყუდრო ოჯახური საღამოების მოსაწყობად შემოდგომის სეზონზე რამდენიმე ახალი ფილმი გამოვა. მათ შორის იქნება იაპონელი რეჟისორის ჰაიოა მიიზაკის ფილმი Spirited Away, რომელიც საიდუმლო გვირაბში დაკარგული 10 წლის გოგონას თავგადასავალს გვიამ-

ბობს. აღსანიშნავია, რომ ფილმმა იაპონიაში ყველა რეკორდი მოხსნა – მისი შემოსავალი (220 მილიონი დოლარი) იაპონურ კინემატოგრაფში ყველა დროის უდიდეს მოგებად შერაცხეს.

ახალ ფილმებში გამოირჩევა City by the Sea, რობერტ დე ნიროს მონაწილეობით და სანდენსის ფესტივალის ფავორიტი ნამუშევარი – Secretary. მასში მთავარ როლს ჯეიმს სპაიდერი და მეგი გილენშაილი

(ჯეიკის და) ასრულებენ.

დიდ ეკრანებს მსოფლიოს მასშტაბით კვლავაც დაეპატრონება ენტონი ჰოპკინსის სახეგრანტეული გმირი, პროფესორი ჰანიბალ ლექტერი. კაცის ხორცის მჭამელი ლექტერი (ფილმებიდან: „კრავთა დუმილი“, „ჰანიბალი“) ახალ, თავზარდამცემ ოინებს ამერიკაში 4 ოქტომბრიდან ჩაიდებს ფილმში „წითელი დრაკონი“. „ოსკარის“ მფლობელი ჰოპკინსი

ამჯერადაც შეურაცხადი კაციჭამიას როლს ასრულებს, თუმცა, ახლა მისი ისტორიები მთლიანად დაფუძნებულია ტომას ჰარისის რომანზე. ფილმში FBI აგენტი, უილ გრემი (ედვარდ ნორტონი) ჰანიბალს სხვა ქილურის შესაპყრობად იყენებს.

ოქტომბრის დრამებში შედის საღამო ჰაიკის „ფრიდა“, რომელმაც ევნიციის ფესტივალზე გახსნა და „თეთრი ოლენდრა“ მიშელ ფაიფერის მონა-

წილეობით. ისტორია ასახავს პატარა გოგონას თავგადასავალს, რომლის დედასაც აპატიმრებენ და გოგონა იძულებულია, რამდენიმე დედინაცვლის ფონზე, საკუთარი თავის პოვნის რთული გზა გაიაროს.

საოჯახო ფილმების კატეგორიას მიეკუთვნება „სანტა კლუსი-2“, ტიმ ალენის მონაწილეობით და, რაღა თქმა უნდა, ჰარი ჰოტერის მორიგი თავგადასავალი. ახალ ფილმში ჰარი და მისი მეგობრები, რონი და ჰერმიონა პოგვარტის ჯადოსნობის აკადემიას უბრუნდებიან, მორიგი თავგადასავლები სწორედ იქ ხდება.

ჯერჯერობით უცნობია, ამდენი ახალი ნამუშევრის ფონზე რომელი ფილმებით დაკომპლექტდება ბლოკბასტერთა სია. თუმცა, კრიტიკოსები ვარაუდობენ, რომ რეჟერი ემილიო, თავისი სკანდალური იმიჯის გამო, ყველაზე მეტ ყურადღებას მიიქცევს. ემილიო ზომ ფილმში „რვა მილი“ მთავარ როლს ასრულებს. ფილმი რეჟისორის სკანდალური იმიჯის ნაწილია აზრით, „რვა მილი“ უპირატესობას ჰარი ჰოტერს ნამდვილად წართმევს, რომელიც თავისი გლობალური შემოსავლით (966 მილიონი დოლარი) მეორე ადგილზეა. ლიდერის სტატუსს კი კვლავაც „ტიტანიკი“ ფლობს. მსოფლიოს მასშტაბით მისი შემოსავალი კინემატოგრაფის ისტორიაში ყველაზე სოლიდურია.

ახალ სეზონზე ბლოკბასტერობის სერიოზულ შანსებს ფლობს ჯეიმს ჰონდის ახალი თავგადასავალიც Die Another Day (ფილმი დიდ ეკრანებზე 22 ნოემბერს გამოდის). როგორც წინასწარვე აცხადებენ, ჰონდისას სერიოზული პროექტია. პირს ბროსნანი, მაყურებლის დაინტერესების მიზნით, ფილმის მოკლე მინასრას ასე გვიამბობს: „ზონდს ყველა ლაბორატორია – მტერიც და მოყვარეც სიტუაცია იხლარტობდა. მან ისიც აღარ იცის, თავად ვის მხარეს იბრძვის“. ერთი სიტყვით, სახეზეა გრანდიოზული ინტრიგა, დრამა და, რა თქმა უნდა, ჰონდის გმირობის დამადასტურებელი საბრძოლო სცენები.

მხოლოდ მამაკაცები

„გლოუბში“ კიდევ ერთი „მეთორმეტე ღამე“ დაიდგა

თაა ბარათაშვილი

შექსპირი ბრიტანულ სცენაზე, ალბათ, მანამ იარსებებს, სანამ ბრიტანეთი იარსებებს. მისი ტრაგედიების და კომედიების ახლებური ინტერპრეტაციით ლონდონური პუბლიკა არასდროს იღლება. თუმცა, სწორი შენიშვნაა – მხოლოდ ახლებური ინტერპრეტაციებით. ძველ, ელიზაბეტის დროინდელ სამყაროსთან კონსენსუსი 21-ე საუკუნეში თამაშის ახლებური ნესების დამკვიდრებით ხდება. თეატრების კონცეფცია დაახლოებით ასეთია – თუ გსურს, რომ ჩვენს ეპოქაში შექსპირი წარმატებულია „გაიფიო“, ის ახალი საუკუნის ნოვაციებით უნდა გაახალისოს. მაგალითად, „ტროილუსი და კრესიდა“ ვინტენამის ომის დროს დადგა, პრინცი ჰალი კი პანკ როკერად აქცია...

ასეთი ექსპერიმენტები საკუთარ ზურგზე „მეთორმეტე ღამესაც“ ბევრჯერ გადაუტანია. სულ ბოლოს ეს ამ ზაფხულს, ნიუ იორკის შექსპირის ფესტივალზე მოხდა, როცა პიესაში

მრავალმა ვარსკვლავმა მიიღო მონაწილეობა.

ერთი სიტყვით, შექსპირის გათანამედროვეების პროცესში საინტერესო, მაგრამ თან სახიფათო ტრადიციაც დამკვიდრდა; ტრადიცია, რომელიც ყველაფერ შექსპირისეულს გაქრობით ემუქრება. შეიძლება ითქვას, რომ სწორედ ამ ნოვაციების ტენდენციას უპირისპირდება გლოუბის რეჟისორი ტიმ კეროლი. მან გააღწევა, შექსპირის გარშემო არსებულ სტერეოტიპებს, ტრადიციებს და სტანდარტებს ერთგულად მიჰყევს. ამ მიზნით, მან არა მხოლოდ ზემდინენით შექსპირისეული ოსტუმები, მუსიკა და სცენები შექმნა, არამედ 21-ე საუკუნეში გადმოიტანა ელიზაბეტის დროინდელი ყველაზე მნიშვნელოვანი ნესი – მსახიობთა მხოლოდ მამაკაცებით დაკომპლექტებული დასი. დიას, გლოუბის სცენაზე დადგმულ „მეთორმეტე ღამეში“ ქალ მსახიობს შეასახარისხოვან როლშიც ვერ შენიშნავთ. სცენაზე ყველა მამაკაცია.

თუმცა, არ არის გამორიცხული,

„გლოუბი“

REUTERS

რომ სპექტაკლში მხოლოდ მამაკაცების დაკავებაც ერთ-ერთი ხერხი იყო შექსპირის წარმატებულად „გაიფიდისთვის“ – საზოგადოებაზე, რომელიც გიჟდება ყოველივე ორიგინალურზე ნამდვილად ეფექტური რეკლამის ძალა ექნება ელიზაბეტის დროინდელი ნესის აღდგენასა და ქალის როლებზე მამაკაცების დამკვიცლებას. მით უფრო, რომ გლოუბის მსახიობები ამოცანას თავს შესანიშნავად ართმევენ. მამაკაცები, გარდასახვის მიზნით, ხმას, ბუნებრივია, უმალდებენ. თუმცა, თავს იკავებენ ზედმეტი პრანჭვა-კეკლევობისგან. როლზე მორგებას და სქესის შეცვლას ისინი ისედაც ახერხებენ. კრიტიკოსების აზრით, თითოეულ მათგანს როლის ფსიქოლოგია ბოლომდე გათავისებული აქვს. გამორჩეულად აქებენ ოლივიას როლის შემსრულებელ რაილენსს, რომელსაც წინათ ჰამონიის როლიც წარმატებულად უთამაშია. და, რაც მთავარია, ლონდონელს გლოუბის სცენაზე გამართული ეს „მამაკაცური ექსპერიმენტი“ ნამდვილად მოსწონთ.

ბაქო-თბილისი-ჭიჭანი გალერეა TMS-ში

ნანა ხატილაშვილი

მეორე მსოფლიო ომის დროინდელი მოტოციკლეტები, ტურისტები, – რომლებსაც აინტერესებთ გაზი და ნავთობი, პოლიტიკა და კულტურა, ვნება და სიგიჟე – შედგებიან „ნავთობის ოდისეა 2002“. ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის შორის მოტოტურისტების მოგზაურობის შესახებ დოკუმენტურ მასალას შეგიძლიათ გაეუყრეთ TMS-ში გაეცნოთ.

გუმინწინ საღამოს 7 საათისათვის TMS-ის წინ ბევრი მოტოციკლეტი და ერთი დიდი უცხოური ტიპის ავტობუსი იდგა. გალერეაში კი მათი მძღოლები - უცხოელი ტურისტები - აქამდე განვილი გზას იოლა მონახივის მიერ აღბეჭდილ ფოტოებზე ათვალიერებდნენ.

2000 წელს ბაქო-ჯეიჰანის ხაზზე

ნავთობადენში პირველებმა სწორედ მათ გაუშვეს ნავთობი. ამ „სიმბოლურ ნაკადს“ გვერდით მოტოციკლეტების მთელი ჯგუფი გაჰყვა. 2001 წელს, კვლავ მათივე თაოსნობით, 1000 კუბური მეტრი ბუნებრივი აირი – ამჯერად ბაქო-თბილისი-ერზუნის ხაზზე - გაატარეს და საბოლოოდ ჯეიჰანამდე ჩავიდნენ. მოტო-ტურისტებს თან ერთი საინტერესო ამალა დაჰყვებოდათ – ჯადოსნური ავტობუსი. ამ ავტობუსით მათთან ერთად აზერბაიჯანული თეატრის მოცეკვავები და მომღერლები მოგზაურობდნენ. ისინი საკმაოდ მნიშვნელოვან მისიას ასრულებდნენ. საქმე იმაშია, რომ ტურისტებმა მიზნად დაისახეს, მოინახულონ ნავთობსადენის გზის გასწვრივ არსებული ლტოლვილთა ბანაკები, მიტოვებული სოფლები, ასევე იმ ადგილების მაცხოვრებელ-

ბი, სადაც აღარ არსებობს მისასვლელი გზები და ამის გამო იქაურები ყველასაგან მივიწყებული არიან. ეს უცნაური მოგზაურები ამ ადამიანებისათვის კონცერტებს ატარებდნენ, საჩუქრებს ურიგებდნენ, მათ უმთავრესი მიზანი კულტურული ინფორმაციების გაცელა და დამეგობრება იყო. ტურისტებს საქველმოქმედო საქმიანობისათვის სამოგზაურო ბიუჯეტიდან 10-15 პროცენტი ჰქონდათ განსაზღვრული.

TMS-ში გამოფენილი „ნავთობის ოდისეა 2002“ მოტო-ტურისტებისთვის გახსენება, ჩვენთვის კი გაცნობა იყო.

ტურისტები საქართველოდან ჯეიჰანისაკენ გაემგზავრებიან. საკმაოდო დიდი ხანი თურქულ-ბერძნული გაზსადენის გაყვანაში აპირებენ მონაწილეობის მიღებას.

არქეოლოგები „მზის ქალაქის“ ბათხრას აპირებენ

ჩრდილო-აღმოსავლეთ კაიროს მტერიან გარეუბანში ნითელი გრანიტის ობელისკია აღმართული, რომელიც მთელ დასახლებას ზემოდან დაჰყურებს. ეს ერთადერთი და უკანასკნელი ხილული კვალია უძველესი ეგვიპტური ქალაქისა, რომელიც დაახლოებით 7 ათასწლეულს ითვლის.

არქეოლოგები ამბობენ, რომ ახალი გათხრები, რომლებიც სულ მალე დაიწყება, ძველი ცივილიზაციის აქამდე უცნობ ნაშთებს აღმოაჩენს და ნათლად მოჰფენს მზის კულტის ქალაქის საიდუმლოებს. მზის ქალაქი - სახელად ონი დღევანდელი ონი მამისი (არაბულად: „მზის თვალი“) შემოგარენში მისი ქვეშა ჩამარხული.

„ეს სულ რაღაც რამდენიმე თვის საქმეა, გათხრების წარმოება მოხ-

დება იმ ადგილას, სადაც ქალაქის ტაძრები იყო აგებული“, - აცხადებენ ეგვიპტელები. არქეოლოგებს იმედი აქვთ, რომ 2,44 მილიონი კვადრატული ფუტის სიგრძის ტერიტორიაზე ტაძრების ნანგრევებთან ერთად ფიქსირებული ნაშთებიც აღმოაჩენს, იმ სავალებს, სადაც, როგორც გადმოცემით ვიცით, ხშირად სტუმრობდნენ ბერძენი ფილოსოფოსები: არისტოტელე, პლატონი და პითაგორა.

„უძველესი ეგვიპტური წარმოდგენების თანახმად, კაიროს მტერიანი გარეუბანი იმ ტერიტორიაზეა გათხრებული, სადაც დიდ ცივილიზაციასა და კულტურას დაედო დასაბამი. გათხრების შედეგები ბევრ რამეს გვეტყვის „მზის ქალაქის“, იგივე შე-

ლოპოლისის (ასე უწოდებდნენ მას ბერძენები) როლზე მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიაში. ჩვენ გავიგებთ, როგორ ცხოვრობდა აქ ხალხი სხვადასხვა სამეფო დინასტიების დროს“, - დიდ იმედებს ამყარებენ სამომავლო არქეოლოგურ სამუშაოებზე კაიროს უნივერსიტეტის არქეოლოგიის კათედრის წარმომადგენლები.

აინ შამისის საძირკველში ჩამარხული ნანგრევები რამდენიმე დინასტიის ყოფისა და „მზის ქალაქის“ ისტორიის სრულ სურათს შეგვიქმნის. ამასთან, ეს გათხრები ბევრად უფრო მეტ ინფორმაციას მიამოდებს ეგვიპტურ, და მსოფლიო, მეცნიერებას, ვიდრე ცალკეულ ისტორიულ პირებთან სარკოვავების კვლევის შედეგად მოპოვებული მასალა.

ოლიმპიადა

ოლიმპიური კარი აჭრილდა

როგს რაგბი ესიმშათიურება

ბიბა ბარასასპვილი

ოლიმპიური თამაშები საკუთარ რიგებში სპორტის არაერთ სახეობას აერთიანებს, თუმცა, მასში მოხვედრის მსურველთა რიცხვი გაცილებით მეტია. თუ რომელ სახეობას გაუღებს კარს პეკინის 2008 წლის ოლიმპიური თამაშები, ამის შესახებ მრავალი მოსაზრება არსებობს. ამ ორიოდ დღის წინათ ოლიმპიზმის მამებმა, ბევრი იმსჯელეს თუ ცოტად, ლოზანაში, საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის (სოკ-ი) შტაბბინაში, რამდენიმე რეკომენდაცია შეიმუშავეს. წინადადებები განსახილველად სოკ-ის აღმასრულებელ საბჭოს გადაუგზავნეს. კომისიის მიზანი ოლიმპიური პროგრამის მოდერნიზაცია. მოდერნიზებულ ოლიმპიური თამაშებში კი, საესტეტიკო ენახილვია, გოლფი და რაგბი ვიხილოთ. გოლფის დებიუტი ოლიმპიურ თამაშებზე 1900 წელს შედგა და მომდევნო ოლიმპიადამაც უმასპინძლა. მას შემდეგ ოლიმპიადების პროგრამაში მისი შეტანა არაერთხელ სურდათ. სულ ბოლოს კი, გოლფით ატლანტის ოლიმპიადა დაინტერესდა, მაგრამ ხელის შემშლელ ფაქტორად მამინ აუტუსტას ნაციონალური კლუბის საწევრო პოლიტიკა იქცა. საქმე ის არის, რომ კლუბის წესდება ქალ მეგოლფებს არ იღებს საკუთარ რიგებში. რაგბის კი, გოლფთან შედარებით, გაცილებით დიდი ტრადიციები აქვს ოლიმპიურ მოძრაობაში. რაგბის თამაშობდნენ 1900, 1908, 1920 და 1924 წლების ოლიმპიადებზე. ამასთან, საინტერესოა კიდევ ერთი ფაქტი: სოკ-ის ახლანდელი პრეზიდენტი ჟაკ როგი თავის დროზე მორაგბე გახლდათ და, შესაძლოა, ამ გარემოებაშიც გარკვეული როლი შეასრულოს. მართალია, როგი რაგბის პირდაპირ ვერ დაუჭერს მხარს, მაგრამ, ფაქტია, მის მიმართ სიმპათია ექნება. ესეც რომ არა, დღეს რაგბი მეტისმეტად პოპულარულია. მაგრამ არც ისეა საქმე, თითქოს მისთვის კარი უკვე ღია იყოს. მეგოლფეებმა და მორაგბეებმა ოლიმპიადების ოფიციალურ პროგრამაში რომ შეაღწიონ, ამისთვის სხვა სახეობების ამოგდება საჭირო. “წამსვლელთა” შორის კი თანამედროვე ხუთფიდი, ბეისბოლი და სოფტბოლი იგულისხმება. ეს ყველაფერი კი გიგანტმანიის თავიდან ასაცლებლად საჭირო. ჯერჯერობით საზაფხულო ოლიმპიური პროგრამა სპორტის 28 სახეობას და 300 ასპარეზობას ითვლი. წამსვლელ-დამრჩენთა შორისაა ასევე საცხენოსნო სპორტი, ძმელოსნობიდან - სპორტული საარული და, რაც ჩვენთვის ყველაზე მნიშვნელოვანია, ბერძნულ-რომაული ჭიდაობა. ანტიკური ხანიდან მოყოლებული, თუ ოლიმპიადების ისტორიის გადავხედლებთ თვალს, ვნახავთ, რომ ბერძნულ-რომაული ჭიდაობა ოლიმპიური თამაშების განუყოფელი ნაწილია.

როგბური

US OPEN: პირველი სენსაცია

ნიუ-იორკი. აშშ. ვაუეში. პარდი. საპრიზო ფონდი 4 774 000 დოლარი. შარშანდელი ჩემპიონი ლეიტონ ჰიუიტი (ავსტრალია). პირველი

ალექსანდრ პოპი (გერმანია) – ანდრეას ვინიგერტი (შვედეთი) 7:6 (7:4), 7:6 (12:10), 6:2

პიტ სამპრასი (აშშ, 17) – ალბერტ პორტასი (ესპანეთი) 6:1, 6:4, 6:4

გრეგ რუსედსკი (დიდი ბრიტანეთი, 33) – ალექს კიმი (აშშ) 6:1, 4:6, 7:6 (7:1), 6:3

სარქის სარქისიანი (სომხეთი) – დავიდ ნალბანდიანი (არგენტინა, 16) 6:1, 6:4, 6:4

კენეტ კარლსენი (დანია) – ფლავიუ სარეტა (ბრაზილია) 7:6 (7:2), 4:6, 6:4, 5:7, 7:6 (7:4)

მიშელ ლოდრა (საფრანგეთი) – ხოსე აკასუსო (არგენტინა) 6:1, 6:2, 6:2

პარადორნ პრიჩაფანი (ტაილანდი) – პრაკაშ ამრტარაჯი (აშშ) 6:1, 6:3, 6:0

ფრენანდო გონსალესი (ჩილე, 28) – პოლ-ანრი მატე (საფრანგეთი) 2:6, 7:6 (7:1), 3:6, 6:4, 6:4

ტიმ პენშანი (დიდი ბრიტანეთი, 5) – ტომას კეტოლა (ფინეთი) 6:1, 6:1, 6:1

ზუან იგნასიო ჩელა (არგენტინა, 26) – ფელიქს მანტილია (ესპანეთი) 6:2, 7:6 (7:4), 6:2

არნო კლემანი (საფრანგეთი) – შტეფან კუბეკი (ავსტრია) 6:3, 4:6, 7:5, 6:3

კრისტიან პლესი (დანია) – ერიკ ტენიოუ (აშშ) 6:7 (5:7), 6:3, 6:2, 6:1

ქალები. შარშანდელი ჩემპიონი ვინუს უილიამსი (აშშ). მეორე წრე

ელენა პოვინა (რუსეთი) – ელენა დოკიჩი (იუგოსლავია, 5) 6:3, 6:2

ფრანჩესკა სკიაპორე (იტალია) – ელენა დემენტიევა (რუსეთი, 12) 7:6 (9:7), 6:3

სეტლანა კუზნეცივა (რუსეთი) – ჟანეტ ვუსაროვა (სლოვაკეთი) 2:6, 6:3, 6:2

ფეხბურთი

ჭანაშია - კოპენჰაგენი 1:4

უეფა-ს თასი. საკვალიფიკაციო ეტაპი. ლოკომოტივი (საქართველო) 1:4 კოპენჰაგენი (დანია)

1:0 ჯანაშია (10'), 1:1 ზუმა (21'), 1:2 პეტერსონი (68'), 1:3 პეტერსონი (75') 1:4 იენსენი (81').

ლოკომოტივი: ლომაია, ბალაშვილი, ორბელიძე, სალუქვაძე, კვარაცხელია, ინიანი, ჭიჭიჭიძე (ლაცაბიძე 21'), სირაძე (ბურნაძე 46'), ქორიძე, კაიდარაშვილი, ჯანაშია.

კოპენჰაგენი: კილმტედტი, ანტონელიუსი, რუბა, სვენსონი, ალბრეხტსენი, ლონსტრუმი, მიუკლანდი, ნილსენი, ლარსენი, ზუმა (პეტერსონი 65'), მიოლერი (ლარსენი 75').

ზაზა ჯანაშია სიტყვის კაცია. თქვა, დანიელებს ერთს კიდევ გავუტანო და გავუტანა კიდევ. შეგვიძლია ამით მაინც ვინუგემოთ თავი, მაგრამ ფეხბურთი რომ გუნდური თამაშია და არა ინდივიდუალური, ამაში “კოპენჰაგენმა” კიდევ ერთხელ დაგვარწმუნა. ყველა, როგორც ერთი უტყვედა და ასევე კოლექტიურად იცავდა თავს, მამინ, როცა “ლოკომოტივის” შემადგენლობაში, დაცვა-სა და ნახევარდაცვა, ასევე თავდაცმას მშობის დიდი ვაკუუმი იქმნებოდა და ამ სიცარიელის შევსება ქართველმა ფეხბურთელებმა ვერ მოახერხეს. “ლოკომოტივი” არ აღმოჩნდა ისეთი მოთამაშე, რომელიც თამაშს დააღვებდა და უნარიანად გაუძღვებოდა.

თანაც ნუ დავგვიწყნებდა, რომ “კოპენჰაგენი” ევროპული საზომით საშუალო კლუბების რიცხვს განეკუთვნება. უნდა ვაღიაროთ, რომ ქართულსა და ევროპულ ფეხბურთს შორის დიდი უფსკრულია და ამ უფსკრულის ამოვსებას თანამედროვე ევროპული მასშტაბის მწვრთნელი და ასევე ევროპული მასშტაბის პროფესიონალი ფეხბურთელებით და-

თავაზობთ ნერვიოს საფეხური გასაყვლით.

აღსანიშნავია, რომ ხუან ანტონი სამარანჩის პრეზიდენტობისას სოკ-მა არაერთხელ განიხილა სპორტის ზოგიერთი სახეობის ოლიმპიადების ოფიციალური პროგრამიდან ამოღების შესაძლებლობა, თუმცა, შეკვეცის ნაცვლად, სოკ-ი სპორტის ახალ სახეობებს ამატებდა. ახლანდელი პრეზიდენტის ჟაკ როგის აზრით, სპორტის ახალი სახეობების მისაღებად შემდეგი კრიტერიუმებია საჭირო: “პოპულარობა, უნივერსალუდა, რომელიც არც ძვირი იქნება და არც ზიანს მიაყენებს ათლეტის ჯანმრთელობას. ამასთან, აუცილებელია მრავალფეროვნება.”

თუ ოლიმპიადების პროგრამიდან ამოიღეს ბეისბოლი, სოფტბოლი და თანამედროვე ხუთფიდი, მათ ნაცვლად კი კარი გაუღეს რაგბის და გოლფს, მამინ ოლიმპიადების პროგრამა 27-მდე შეიკვეცა. ყოველ შემთხვევაში, პეკინის ოლიმპიადამდე, ოფიციალურად განცხადებით, განიხილება კიდევ ერთი სახეობა. თუ რომელი, ჯერჯერობით გაურკვეველია. ერთი სიტყვით, ყველა კითხვას მეხიკოში, ნოემბრის სოკ-ის მორიგ სესიაზე გავცემა პასუხი.

28 აგვისტოს საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციამ მიიღო რუსეთის საფეხბურთო კავშირის გენერალური მდიურის ვლადიმირ როდიონოვის ფაქსი, რომელიც 12 ოქტომბერს გასამართ საქართველო-რუსეთის საკრებო გუნდების შეხვედრას ეხება. რუსეთის საფეხბურთო კავშირი საქართველოსგან მათი ნაკრები გუნდისა და გულშემატკივრების უსაფრთხოების გარანტიებს მოითხოვს.

როდიონოვი აღნიშნავს, რომ ჩვენს ქვეყნებს შორის არასტაბილური პოლიტიკური ურთიერთობაა. “აქედან გამომდინარე, ვთხოვთ გაითვალისწინოთ ჩვენი აღულებმა 11-12 ოქტომბრის მატჩების წინ”, - ნათქვამია ფაქსის ტექსტში.

როდიონოვის სახელზე გაგზავნილ ფაქსში ვალერი ჩოლარია რუსეთის ფედერაციისგან დამატებით ინფორმაციას მოითხოვს მათი ნაკრები გუნდის დელეგაციისა და გულშემატკივრების დაცვასთან დაკავშირებით.

მომავალი მატჩის თაობაზე რუსეთში დიდი აუიოტაჟი ყოფილა. ქვეყნის საფეხბურთო კავშირმა უპირაზვი შეკვეთა მიიღო ტურისტული ფირმებიდან. როდიონოვის თქმით, რუსეთის ნაკრებს დაახლოებით 2000 გულშემატკივარი ჩამოჰყვება თბილისში. “ისინი დალიევენ ქართულ ლენის ან კიდევ რამეს და ვინ შეძლებს მათი საქციელის გაკონტროლება?” - კითხვობს როდიონოვი, თუმცა, იქვე აღნიშნავს, რომ მატჩის გადატანაზე საუბარი არ ყოფილა:

ჩემპიონთა ლიგა კვლავ რომა - რეალით იხსნება

დომინიკი იზობლადი

2002-03 წლის ჩემპიონთა ლიგის პირველი ტური შარშანდელის გამეორება იქნება. წინა სეზონში ტურნირი იტალიის “რომასა” და ესპანეთის “რეალის” შუხვედრით გაიხსნა. მატჩი რომში გაიმართა და სტუმართა გამარჯვებით დასრულდა (2:1). გუშინ მონაკოში კენჭისყრა გაიმართა. ევროპის 32 საუკეთესო გუნდი 8 ქვეჯგუფად დაიყო. აღსანიშნავია, რომ გათამაშებაში ორი ქართველი ფეხბურთელი მიიღებს მონაწილეობას. “მილანის” ღირსებას კახა კალაძე იცავს და იმედია, ძირითად შემადგელობაში ვიხილავთ. პოლანდიის “ინდჰოვენის” მწვრთნელი, გუს ჰიდინკი კი კიდევ უფრო მეტად ენდობა გიორგი გახოკიძეს.

A ჯგუფი
ბორუსია ოსერი
ინდჰოვენი არსენალი
 ჯგუფში ორი ფავორიტია - დორტმუნდის “ბორუსია” და ლინდონის “არსენალი”. არსენ ვენგერი: “საკმაოდ კარგ ჯგუფში მოვხვდით. თუმცა, ვთვლი, რომ ნებისმიერ შეხვედრაში დავგჭირდება ძალთა მაქსიმალური მობილიზება. ჩვენ პირველი ადგილისათვის ვიბრძობდით.” “ოსერისა” და “ინდჰოვენის” ჩამონერაც არ შეიძლება. ფრანგული ფეხბურთის პროგრესი აშკარაა. პოლანდიელებს კი მსოფლიოს ერთ-ერთი უძლიერესი მწვრთნელი ნერთინს.

B ჯგუფი
სპარტაკი ვარსისა
სალონიკის ლივერპული
ბაიერნი
 ესპანელები და “ლივერპული” ფავორიტებად ითვლებიან. მოულოდნელია შვეიცარიის “ბაზელის” ლიგაში გამოჩენა. ამ კლუბმა მესამე

ჭანაშია (მარცხნივ) სიტყვის კაცია

კომპლექტებული გუნდი სჭირდება.

ქართულ კლუბებს კი, ამ შემთხვევაში “ლოკომოტის”, არც ერთი კუთვნილება. უნდა ვაღიაროთ, რომ ქართულსა და ევროპულ ფეხბურთს შორის დიდი უფსკრულია და ამ უფსკრულის ამოვსებას თანამედროვე ევროპული მასშტაბის მწვრთნელი და ასევე ევროპული მასშტაბის პროფესიონალი ფეხბურთელებით და-

თავაზობთ ნერვიოს საფეხური გასაყვლით.

აღსანიშნავია, რომ ხუან ანტონი სამარანჩის პრეზიდენტობისას სოკ-მა არაერთხელ განიხილა სპორტის ზოგიერთი სახეობის ოლიმპიადების ოფიციალური პროგრამიდან ამოღების შესაძლებლობა, თუმცა, შეკვეცის ნაცვლად, სოკ-ი სპორტის ახალ სახეობებს ამატებდა. ახლანდელი პრეზიდენტის ჟაკ როგის აზრით, სპორტის ახალი სახეობების მისაღებად შემდეგი კრიტერიუმებია საჭირო: “პოპულარობა, უნივერსალუდა, რომელიც არც ძვირი იქნება და არც ზიანს მიაყენებს ათლეტის ჯანმრთელობას. ამასთან, აუცილებელია მრავალფეროვნება.”

თუ ოლიმპიადების პროგრამიდან ამოიღეს ბეისბოლი, სოფტბოლი და თანამედროვე ხუთფიდი, მათ ნაცვლად კი კარი გაუღეს რაგბის და გოლფს, მამინ ოლიმპიადების პროგრამა 27-მდე შეიკვეცა. ყოველ შემთხვევაში, პეკინის ოლიმპიადამდე, ოფიციალურად განცხადებით, განიხილება კიდევ ერთი სახეობა. თუ რომელი, ჯერჯერობით გაურკვეველია. ერთი სიტყვით, ყველა კითხვას მეხიკოში, ნოემბრის სოკ-ის მორიგ სესიაზე გავცემა პასუხი.

28 აგვისტოს საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციამ მიიღო რუსეთის საფეხბურთო კავშირის გენერალური მდიურის ვლადიმირ როდიონოვის ფაქსი, რომელიც 12 ოქტომბერს გასამართ საქართველო-რუსეთის საკრებო გუნდების შეხვედრას ეხება. რუსეთის საფეხბურთო კავშირი საქართველოსგან მათი ნაკრები გუნდისა და გულშემატკივრების უსაფრთხოების გარანტიებს მოითხოვს.

როდიონოვი აღნიშნავს, რომ ჩვენს ქვეყნებს შორის არასტაბილური პოლიტიკური ურთიერთობაა. “აქედან გამომდინარე, ვთხოვთ გაითვალისწინოთ ჩვენი აღულებმა 11-12 ოქტომბრის მატჩების წინ”, - ნათქვამია ფაქსის ტექსტში.

როდიონოვის სახელზე გაგზავნილ ფაქსში ვალერი ჩოლარია რუსეთის ფედერაციისგან დამატებით ინფორმაციას მოითხოვს მათი ნაკრები გუნდის დელეგაციისა და გულშემატკივრების დაცვასთან დაკავშირებით.

მომავალი მატჩის თაობაზე რუსეთში დიდი აუიოტაჟი ყოფილა. ქვეყნის საფეხბურთო კავშირმა უპირაზვი შეკვეთა მიიღო ტურისტული ფირმებიდან. როდიონოვის თქმით, რუსეთის ნაკრებს დაახლოებით 2000 გულშემატკივარი ჩამოჰყვება თბილისში. “ისინი დალიევენ ქართულ ლენის ან კიდევ რამეს და ვინ შეძლებს მათი საქციელის გაკონტროლება?” - კითხვობს როდიონოვი, თუმცა, იქვე აღნიშნავს, რომ მატჩის გადატანაზე საუბარი არ ყოფილა:

უეფა-ს პრეზიდენტ ლენარტ იოჰანსონისა და UEFA-ს აღმასრულებელი კომიტეტის სახელით, გვსურს, გულწრფელად მოვილოცოთ არჩევნებში გამარჯვება, გისურვებთ წარმატებას და დასახული მიზნების მიღწევას.

იმედი გვაქვს, რომ ჩვენს შორის უკვე არსებული თანამშრომლობა მომავალშიც გაგრძელდება,

კეთილ სურვილებით, გერმარდ სიგერი, UEFA-ს გენერალური მდივანი

რუსები დასვას ითხოვენ

რუსეთის მხარე საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციისგან დამატებით ინფორმაციას მოითხოვს მათი ნაკრები გუნდის დელეგაციისა და გულშემატკივრების დაცვასთან დაკავშირებით.

მომავალი მატჩის თაობაზე რუსეთში დიდი აუიოტაჟი ყოფილა. ქვეყნის საფეხბურთო კავშირმა უპირაზვი შეკვეთა მიიღო ტურისტული ფირმებიდან. როდიონოვის თქმით, რუსეთის ნაკრებს დაახლოებით 2000 გულშემატკივარი ჩამოჰყვება თბილისში. “ისინი დალიევენ ქართულ ლენის ან კიდევ რამეს და ვინ შეძლებს მათი საქციელის გაკონტროლება?” - კითხვობს როდიონოვი, თუმცა, იქვე აღნიშნავს, რომ მატჩის გადატანაზე საუბარი არ ყოფილა:

“თქვენ ნარმოგიდგენიათ, რას ნიშნავს ფეხბურთი საქართველოსთვის? როგორ მიიღებს ეს ქვეყანა მატჩის გადატანას? ამაზე საუბარი ვერ არ ყოფილა.”

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის გენერალური მდივანი ვალერი ჩოლარია საპასუხო ფაქსით იმ დღესვე გამოეხმაურა თავის რუს კოლეგას.

ჩოლარია, ამ საკითხთან დაკავშირებით, ჯერ კიდევ 12 ივლისს ნერვიოზი მიმართა საქართველოს სახელმწიფო მინისტრს ათაბეგლი ჯორბენაძეს და მომავალი მატჩისთვის მთავრობას თადარიგის დაჭერას სთხოვა.

როდიონოვის სახელზე გაგზავნილ ფაქსში ვალერი ჩოლარია რუსეთის ფედერაციისგან დამატებით ინფორმაციას მოითხოვს მათი ნაკრები გუნდის დელეგაციისა და გულშემატკივრების დაცვასთან დაკავშირებით.

მომავალი მატჩის თაობაზე რუსეთში დიდი აუიოტაჟი ყოფილა. ქვეყნის საფეხბურთო კავშირმა უპირაზვი შეკვეთა მიიღო ტურისტული ფირმებიდან. როდიონოვის თქმით, რუსეთის ნაკრებს დაახლოებით 2000 გულშემატკივარი ჩამოჰყვება თბილისში. “ისინი დალიევენ ქართულ ლენის ან კიდევ რამეს და ვინ შეძლებს მათი საქციელის გაკონტროლება?” - კითხვობს როდიონოვი, თუმცა, იქვე აღნიშნავს, რომ მატჩის გადატანაზე საუბარი არ ყოფილა:

უეფა-ს პრეზიდენტ ლენარტ იოჰანსონისა და UEFA-ს აღმასრულებელი კომიტეტის სახელით, გვსურს, გულწრფელად მოვილოცოთ არჩევნებში გამარჯვება, გისურვებთ წარმატებას და დასახული მიზნების მიღწევას.

იმედი გვაქვს, რომ ჩვენს შორის უკვე არსებული თანამშრომლობა მომავალშიც გაგრძელდება,

კეთილ სურვილებით, გერმარდ სიგერი, UEFA-ს გენერალური მდივანი

რუსები დასვას ითხოვენ

უბრალოდ არ იცოდნენ როგორ მოქცეულიყვნენ.

შეიქმნა შთაბეჭდილება, რომ “კოპენჰაგენს” რამდენიც დასჭირდებოდა, იმდენს გაიტანდა, რადგან მე-10 წუთიდან მოყოლებული მინდორზე მხოლოდ თეთრმასიურიანი ფეხბურთელები დომინირებდნენ. ზედმეტია საუბარი მეკარისა, თუ გუნდის ცალკეული რგოლების შეცდომებზე. ყველაფერი ისედაც თვალსაჩინოა – “ლოკომოტივის” თამაში სათამაშო დისციპლინა და ორგანიზაცია არ შეინიშნება. ასეთი მიდგომით კი, არათუ “კოპენჰაგენს”, ოდნავ თავმოყვარე ევროპულ კლუბსაც ვერ დაეამარცხებო. სანყენია, მაგრამ ფაქტია და ამ ფაქტს, გვირდა თუ არა უნდა შევევით.

სხვა თამაშების შედეგები	
ტულევიკი – დინამო	0:1
პოლონია – შლიევა	2:0
პუხოვი – ატირაუ	2:0
ზვარტნოცი – პრიმორიე	2:0
ნოვა გორიცა – რაპიდი (რუმ.)	1:3
ატლანტისაი – ლიტეკსი	1:3
სარტიდი – ბანგორი	2:0
ზენიტი – ენკამპი	8:0
ვიკტორია – დომაგენანო	3:0
ჰიკი – გომეტი	0:4
კარტენი – ლიკაპია	4:2
მაკაბი (თელ-ავეივი) – ლევადა	2:0
ნისტრუ – აბერდინი	0:0
ვისლა – გლენტორანი	4:0
აესლა – ფერენცვაროში	2:1
დიორგარდენი – მემროკი	2:0
გოთუ – ჰაილუკი	0:8
გოტებორგი – ზიმბრუ	2:2
ნაციონალი – ტირანა	2:2

დანარჩენი მატჩები გვიან ღამით დამთავრდა.

ქორდანიას UEFA ულოცავს

უეფა-ს პრეზიდენტ ლენარტ იოჰანსონისა და UEFA-ს აღმასრულებელი კომიტეტის სახელით, გვსურს, გულწრფელად მოვილოცოთ არჩევნებში გამარჯვება, გისურვებთ წარმატებას და დასახული მიზნების მიღწევას.

იმედი გვაქვს, რომ ჩვენს შორის უკვე არსებული თანამშრომლობა მომავალშიც გაგრძელდება,

კეთილ სურვილებით, გერმარდ სიგერი, UEFA-ს გენერალური მდივანი

რუსები დასვას ითხოვენ

ქორდანიას UEFA ულოცავს

უეფა-ს პრეზიდენტ ლენარტ იოჰანსონისა და UEFA-ს აღმასრულებელი კომიტეტის სახელით, გვსურს, გულწრფელად მოვილოცოთ არჩევნებში გამარჯვება, გისურვებთ წარმატებას და დასახული მიზნების მიღწევას.

იმედი გვაქვს, რომ ჩვენს შორის უკვე არსებული თანამშრომლობა მომავალშიც გაგრძელდება,

კეთილ სურვილებით, გერმარდ სიგერი, UEFA-ს გენერალური მდივანი

რუსები დასვას ითხოვენ

ქორდანიას UEFA ულოცავს

უეფა-ს პრეზიდენტ ლენარტ იოჰანსონისა და UEFA-ს აღმასრულებელი კომიტეტის სახელით, გვსურს, გულწრფელად მოვილოცოთ არჩევნებში გამარჯვება, გისურვებთ წარმატებას და დასახული მიზნების მიღწევას.

იმედი გვაქვს, რომ ჩვენს შორის უკვე არსებული თანამშრომლობა მომავალშიც გაგრძელდება,

კეთილ სურვილებით, გერმარდ სიგერი, UEFA-ს გენერალური მდივანი

რუსები დასვას ითხოვენ

ქორდანიას UEFA ულოცავს

უეფა-ს პრეზიდენტ ლენარტ იოჰანსონისა და UEFA-ს აღმასრულებელი კომიტეტის სახელით, გვსურს, გულწრფელად მოვილოცოთ არჩევნებში გამარჯვება, გისურვებთ წარმატებას და დასახული მი

პირამიდის მშენებლობის ახალი ხელოვნების ახალი ახალი ჰიპოთეზა

პირამიდის მშენებლობის ახალი ჰიპოთეზა წამოაყენა ახალგაზრდა მოყვარულმა ეგვიპტოლოგმა ტარიკ ლუტფი სადიკმა. იგი ალექსანდრიაში ცხოვრობს და ერთ-ერთ სასწავლებელში ფიზკულტურას ასწავლის. სადიკი დარწმუნებულია, რომ 2 - ტონიანი ქვის უდიდესი ლოდები, რითაც ფარაონების აკლამებია აგებული, სპეციალური მექანიზმის მიხედვით ეწყობოდა. მოყვარული მკვლევარის აზრით, ეს არის ორიგინალური კონსტრუქციის ერთგვარი ბანრები, რასაც "საბიას" უწოდებენ და რომელიც ეგვიპტურ სოფლებში ბამბის ნედლეულის დიდი მოცულობის, საკმაოდ მძიმე შეკერების ტრანსპორტირებისათვის დღემდე გამოიყენება.

სადიკი თვლის, რომ ეს მექანიზმი წარმოადგენს თოკებით შეკრულ სამი ხის ძელს. მისი მუშაობის პრინციპია - "საბიას" ნაწილებში ტვირთის თანაბარი განლაგება. სადიკმა გააუმჯობესა ეს კონსტრუქცია და მისი მოქმედი მაკეტი შექმნა.

ალექსანდრიელი მკვლევარის აღმოჩენამ მსოფლიო მნიშვნელობის ეგვიპტოლოგი დააინტერესა. ეგვიპტის სიძველეების უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე, გიზაში არქიტექტურულ-ისტორიული კომპლექსის დირექტორი, დოქტორი ზახი ხავასა ამ მაკეტის სანახაზედ სპეციალურად ალექსანდრიაში ჩავიდა. ხავასმა მაკეტი მოქმედებაში იხილა და ექსპერიმენტის შესახებ განაცხადა - "მოცემული ვერსია უდავოდ ყურადღების ღირსია".

თუმცა, იქვე დასძინა, რომ ძველ ეგვიპტურ წყაროებში "საბიას" მსგავს მონყობილობაზე არაფერია ნახსენები. "საიდენტიფიკაციო მასალას" არ იძლევა არც იმ ხანის ქანდაკებები და ფრესკული წარწერები.

მამაკაცი-ტაიფანი

ჰამბურგის ქალთა გაზეთმა "Tina"-მ გამოკვლევა ჩაატარა: ვინ არის გერმანელი ქალების საოცნებო მამაკაცი. გამოკითხვაში მონაწილეობდა 4.178 16-დან 60 წლის ასაკამდე ქალი. შედეგებმა ნათელყო, რომ გამოკითხულთა 82 პროცენტი რიჩარდ გირზე ოცნებას აყოლებს გულს. მეორე ადგილი დაიკავა 65 წლის რობერტ რედფორდმა, ხოლო მესამე – ჯორჯ კლუნიმ. გერმანელი მამაკაცები ამკარად დაიჩაგრნენ.

გახდით ქალღმერთი!

ჭრელი ჩითის კაბებისა და ყვავილების რომანტიკას ოლიმპიური ქალღმერთების სტილი ცვლის. ჟურნალი "Cosmopolitan"-ი "არამინიერ" მოდას უწევს რეკლამას: სატინისა თუ შიფონის გრძელ, დაშვებულ კაბაში, თასმებით შეკრულ სანდლებში გამოწყობილმა, რთული ვარცხნილობით დამშვენებულმა ქალმა, მოდელიორების აზრით, თავი ნამდვილად უნდა იგრძნოს აფროდიტად თუ არა, ათენად მაინც...

იოგა წვეულების ნაცვლად

ოჯახური უსიამოვნებები წარსულს ჩაბარდა, და ბრიტნი სპირსი კვლავ გადაეშვა ლამის ცხოვრების მორევში. ყვითელი პრესა გახარებულა: ბრიტნის მიერ სიმთვრალეში ჩადენილი სისულელებები, სასიყვარულო ეპიზოდები, დედასთან საქმის გარჩევები შესანიშნავ მასალას იძლევა საჭიროდ. ქალთა ჟურნალმა "Belle"-მ ისიც აღნიშნა, რომ თუმცა ბრიტნი სპირსის შემოსავალი 30 მილიონი დოლარია, მას ყოველთვის უგემოვნოდ აცვია.

მაგრამ, როგორც ჩანს, ჟურნალისტების სიზარულს დიდი დღე არ უწერია: ბრიტნის გადანწყვეტილი აქვს, წვეულებების ნაცვლად იოგას კურსებზე იაროს, გონივრულად იკვებოს და საერთოდ, გამოიძინოს ხოლმე.

ფილ კოლინზი რივის

ფილ კოლინზმა განაცხადა, რომ დიდ ტურნეებზე უარს ამბობს. "ამდენი მოგზაურობა აღარ შემიძლია და აღარც წლობით სასტუმროებში ცხოვრება მომწონს". გარდა ამისა, გაირკვა, რომ მუსიკოსს ბოლო დროს მარცხენა ყურში სმენა დააკლდა და ამიტომ ახლა დიდ ხმაურს ერიდება. ეს უსიამოვნო ამბავი დედოფალ ელისაბედ II-ის საიუბილეო კონცერტზე შეუმჩნევია, სადაც Queen-თან ერთად უნდა დაეკრა "We Are The Champions". "ეს ჯგუფი ძალიან ხმამაღლა უკრავს, ასეთი არაფერი გამოგონია. რომ დაცხეს, ყური კინალამ გამისკდა და შესრულებაზე უარი ვთქვი."

